

מדוע בזמנינו המציאו פצצות אדירות?

כשרבי חנינא רצה לקיים מצוות הדלקת נר שבת - ולא היה לו שמן, הדליק בחומץ, כי אין הבדל אם רצון ה' יתבצע ע"י שהשמן ידלק או החומץ.

הנה אין לנו להשלוח את עצמינו שאנו אוחזים בדרגות עצומות כאלו.

אבל אנו יכולים לשאוב מהם מושגים של גדלות - לשאוף להתעלות ולהתחזק באמונה בבורא עולם.

מוסיף מרן ומדגיש שבימינו, בגלל שהומצאו פיתוחים ושכלולים כל כך מרובים - יש צורך להתחזק במיוחד באמונה איתנה, ולזכור שכל המציאות היא כאפס.

ואפשר להסביר מדוע בזמנינו המציאו פצצות אדירות שיכולות להחריב מדינות שלימות - המטרה היא להראות שכל המציאות של העוה"ז יכולה להיעלם ברגע אחד!

איתמר אביי אמר ננעלו תנן רבא אמר נועלין תנן מאי בינייהו איכא בינייהו למסמך אניסא אביי אמר ננעלו תנן כמה דעיילו מעלו וסמכינן אניסא רבא אמר נועלין תנן ולא סמכינן אניסא. [סד:]

אם אין סומכים על הנס - צריך להבין איך אברהם אע"ה והחשמונאים יצאו למלחמה שאין סיכוי נצח בה בלי ניסים?

אומר מרן הגראי"ל שטינמן זצוק"ל שהיות והם חיו בדרגה גבוהה ונשגבה של אמונה - עד שהרגישו בחוש שאין בעולם טבע, אלא הכל רק מאמר ה', ממילא לא נרתעו מלעשות רצון ה' בלי להתחשב בטבע.

אמנם כל זה רק אם מרגיש את זה בתוך תוכו באמת!!! וגם אז צריך תחילה לעשות כל מה שבכוחו לעשות.

אך אחרי שעשה את ההשתדלות הנדרשת - אם עוסק במצוה יבטח שיעשה רצון ה' בעולם.

איך אדם מסוגל לזוהר על המטרה שלו???

להושיב אחרים בראש!!!

ומספר מעשה שאירע בדור האחרון, כפי ששמע מהגאון רבי יוסף שלמה כהנמן זצוק"ל [הרב מפוניבז'] על אדם גדול שהיה רב עיר וגם ראש ישיבה בחוץ לארץ, וביקש להביא לישיבתו אחד שיהיה ראש ישיבה יותר גדול ממנו, לתועלת התלמידים.

אמנם לבסוף זה לא יצא לפועל מחמת סיבה צדדית, אך הוא מצידו רצה שיהיה בישיבה ראש ישיבה אחר יותר גדול ממנו, והוא יהיה תחתיו, והשני יקבל את הכבוד!

ואמר עוד כי אותו הגדול היה מוכן למסור גם את הרבנות, ונקב בשמו של אחד מהגדולים שהיו אז, שיהיה רב יותר טוב ממנו, והוא מוכן לתת לו את הרבנות אם יסכים לבוא ולכהן במקומו, אלא שהוא לא יסכים לכך, אבל הוא מצידו מוכן ורוצה שיהיה רב אחר יותר חשוב ממנו בעיר, כדי שיהיה יותר קידוש שם שמים!

דבר זה הוא נגד טבע האדם - אך היות והרב ההוא היה בעל מוסר, ולכן הוא היה יכול.

תנו רבנן הלכה זו נתעלמה מבני בתירא - פעם אחת חל ארבעה עשר להיות בשבת שכחו ולא ידעו אם פסח דוחה את השבת אם לאו? אמרו כלום יש אדם שיודע אם פסח דוחה את השבת אם לאו? אמרו להם אדם אחד יש שעלה מבבל והלל הבבלי שמו, ששימש שני גדולי הדור שמעיה ואבטליון, ויודע אם פסח דוחה את השבת אם לאו, שלחו וקראו לו, אמרו לו - כלום אתה יודע אם הפסח דוחה את השבת אם לאו? אמר להם וכי פסח אחד יש לנו בשנה שדוחה את השבת? וכו', מיד הושיבוהו בראש ומינוהו נשיא עליהם. [סו.]

יש להבין איך יתכן שאדם יהיה מסוגל להגיע לכאלו דרגות עד שיוותר על מעמד של נשיאות לדורות רק בגלל שהשני יודע יותר ממנו?

אומר מרן הגרי"ג אדלשטיין שליט"א שודאי דבר כזה הוא נגד הטבע - אבל כשלומידים מוסר ניתן לשנות את הטבע!!!

בני בתירא שהיו גדולי עולם ודאי למדו מוסר - ולכן היו מסוגלים

כדי לעבוד על המידות - חייבים תחילה להכיר אותם

מעשה או דיבור שנראה גאוה!

כך גם מה שהביאה הגמרא על דבורה הנביאה - וודאי לא התכוונה להתבטאות בגאוה, אלא נענשה רק בגלל המשמעות של גאוה שנשזרה בדבריה.

העניין הוא שכמו שפשוט לנו שהרוצה ללמוד דיני בשר וחלב - צריך לברר היטב ולהגדיר בדיוק מהו בשר, ומה נחשב טעם ובליעות אסורות של בשר.

כך גם במידות - תחילה יש להבחין במדויק כל מידה מה כלול בה, מהי גאוה ומהי סרך גאוה ורמות רוחא, ורק כך אפשר להינצל ממנה, ולזכך את המידות!

אמר רב יהודה אמר רב כל המתיהר אם חכם הוא חכמתו מסתלקת ממנו, אם נביא הוא נבואתו מסתלקת ממנו.

אם חכם הוא חכמתו מסתלקת ממנו - מהלל, דאמר מר התחיל מקנטרן בדברים וקאמר להו הלכה זו שמעתי ושכחתי, אם נביא הוא נבואתו מסתלקת ממנו - מדבורה, דכתיב וכו'. [סו:]

איך יתכן לומר על הלל שנאמר עליו 'ענוותן כהלל', שהוא נכשל בגאוה?

מסביר הגאון רבי שמחה זיסל זיו זצוק"ל [הסבא מקלם] שהיא הנותנת דווקא בגלל גודל ענוותנותו באו חז"ל ללמדנו - שאפילו אדם שמושלם במידת הענוהו כהלל, יכול להיענש על

אנו צריכים להכניס למחשבותינו רצון להנות מריבוי 'כבוד שמים'!

כדי שנוכל לפתח בנו את הרצון לקבל הנאה מה'כבוד שמים' הגדול שיהיה לעתיד לבוא.

ובאמת יש מצוה לצאת ולראות אפילו מלכי עכו"ם, ואפילו אם המלך אדם הוא גס ורוצח, כדי שאם יזכה יבחין שכבוד זה הוא אין ואפס נגד כבודו של מלך המשיח.

הסיבה היא שבכדי לחוות דבר באופן מוחשי, צריך לראות משהו שנתפס בחושים שלנו, וכך נוכל לחזק את הציפיה גאולה.

הגאון רבי יוסף שלמה כהנמן זצוק"ל [הרב מפוניבז'] סיפר שזכה לשהות במחיצתו של **החפץ חיים זצוק"ל** שלושה ימים משעה שש בבוקר עד חצות הלילה.

במשך השעות הללו הח"ח דיבר או על 'צרות כלל ישראל' - ואז היה בוכה בדמעות ממש על צערן של ישראל, או על 'הגאולה העתידה' - ואז היה מדבר בשמחה והנאה שראו עליו שהוא מרגיש בחוש את השמחה העתידית - כמש"כ 'יהי כבוד ה' לעולם ישמח ה' במעשיו', שמחת כבוד שמים השלמה.

רב חסדא רמי כתיב 'וחפרה הלבנה ובושה החמה' וכתוב 'יהיה אור הלבנה כאור החמה ואור החמה יהיה שבעתים כאור שבעת הימים'! לא קשיא כאן לעולם הבא, כאן לימות המשיח, ולשמואל דאמר אין בין העולם הזה לימות המשיח אלא שיעבוד מלכיות בלבד, מאי איכא למימר? אידי ואידי לעולם הבא, ולא קשיא כאן במחנה שכינה, כאן במחנה צדיקים. [סח.]

יש להבין מה נפקא מינה עתה בשבילינו איך בדיוק יהיה אור הלבנה לעתיד לבוא?

מסביר **מרן הגרא"ל שטיינמן זצוק"ל** שה' הרי ברא את העולם כדי להיטיב עם הברואים, וטובת הברואים היא שירגישו הנאה בכבוד שמים המשתקפת מהבריאה.

לעתיד לבוא כשהמאורות יתגברו יתרבה כבוד שמים שנראה בבריאה, וחז"ל באו להמחיש לנו באמצעות ריבוי האור בעתיד -

כעס צריך לרפא מהשורש!!!

אבל הקב"ה ראה במעמקי נפשו של אליאב את המידה, את השורש [ע"י רש"י ד"ה לא בחר] - נורא נוראות!

עלינו לדעת, מסוגל אדם לעבוד על עצמו, להתאפק, לא לכעוס, ועדיין לא שב מן הכעס, בפנימיותו, ממשכה לקנן הרגזנות.

אמנם חזר בתשובה, על רגזנות בפועל של פעם, עוד פעם ועוד פעם.

אבל כדי לרפא את המידה, צריכים לשרש את הכעס, לעוקרו מבפנים.

מה היה עליו לעשות? ללמוד מוסר. לגלות את עצם רגזנותו. ולאחר גילוי, לעמול עד שישרשנו.

מה היא רגזנות? יציאה מן הכלים, "כל הכועס כל מיני עבודה זרה שולטים בו" (זוהר בראשית דף כז: -) מדוע נחשב כאילו הוא עובד עבודה זרה? מפני שהוא סוגד לעצמו!

ללמדך, שיסוד כל היסודות, הוא, להזיז את האדם מעמדתו, מן ה"אני" שלו, זהו שורש כל השורשים.

אמר רבי מני בר פטיש כל שכועס אפילו פוסקין עליו גדולה מן השמים מורידין אותו, מנלן? מאליאב שנאמר 'ויחר אף אליאב בדוד ויאמר למה [זה] ירדת ועל מי נטשת מעט הצאן ההנה במדבר אני ידעתי את זדונך ואת רוע לבבך כי למען ראות המלחמה ירדת', וכי אזל שמואל לממשחינהו בכלהו כתיב 'לא בזה בחר ה'', ובאליאב כתיב 'ויאמר ה' אל שמואל אל תביט אל מראהו ואל גבה קומתו כי מאסתיהו' מכלל דהוה רחים ליה עד האידינא. [סו:]

יש להבין הרי המעשה עם גלית שבו כעס אליאב אירע רק אחר שדוד כבר נמשח למלך - ואיך ניתן לומר שזה הסיבה שפסלה אותו מכתר המלכות?

מסביר **הגאון רבי ברוך מרדכי אזרחי שליט"א** שאמנם הכעס בא לידי ביטוי רק כלפי דוד, כשבא אל גלית, ומשמע שלפני כן, מעולם לא כעס

התורה מטהרת את האדם!!!

ורואים דבר זה בחוש על זקני וחכמי הדור, הם נראים כמו מלאכים.

כל שורה בגמ', כל תוס', כל סעיף קטן במשנה ברורה, מקדש ומרומם את האדם, והופך אותו למציאות אחרת.

מפעם לפעם מתפרסמים תמונות של בעלי תשובה לפני שחזרו בתשובה ואחרי שחזרו, ורואים שיש להם צורת פנים אחרת, ואל תסתכלו לא על הזקן והפאות שאחרי, ולא על העגילים והשיער הארוך שלפני, תסתכלו רק על העיניים שלהם.

"לפני" יש לו עיניים של בהמה, ו"אחרי" רואים בעיניהם קדושה וטוהר ומפני שקודם הוא היה דבוק בעריות ועכשיו הוא דבוק בתורה.

זה היסוד - בין אדם לעצמו, אין חטא שגורם לבהמיות יותר מגילוי עריות, ואין מצוה שמקדשת את הנשמה ומאירה אותה כמו לימוד התורה, ולפיכך **החזון איש זצוק"ל** בכמה מקומות מתאר את לומד התורה שהוא מלאך שמהלך בין אנשים, התורה מקדשתו ומרוממתו למדרגת מלאך!

רב יוסף ביומא דעצרתא אמר עבדי לי עגלא תלתא אמר אי לא האי יומא דקא גרים כמה יוסף איכא בשוקא. [סח:]

בדברים שנשא **הגאון רבי אליהו דיסקין שליט"א** בימי בשובבי"ם על השפעתה של התורה על האדם, הביא את הגמרא הזו, והוסיף:

אנחנו לא ראינו אף פעם אמורא שאפילו קטן שבהם מחיה מתים, ואילו ראינו לא היינו יכולים לעמוד בפני קדושתם.

זכיתי להיכנס הרבה פעמים **למרן הסטייפלער זצ"ל** וראו עליו שהוא מלאך, ראו עליו בחוש שהשכינה חופפת עליו - תארו לעצמכם מה הרגישו ליד רב יוסף.

תלמידיו אמרו לעצמם - כנראה רב יוסף נולד עם נשמה גבוהה, ולפיכך זכה למה שזכה, אבל אותנו זה ודאי לא מחייב.

אמר להם רב יוסף: אתם רואים את אותו יוסף מהשוק, שכל היום יושב בדוכן שלו ומוכר ירקות, דעו לכם שהוא למד אתי בחיידר, הוא ישב לידי בספסל ואפילו הוא בעל כשרון יותר ממני.

אם תשאלו איך אני נהייתי כזה מלאך אלקים?

התשובה היא, אך ורק בזכות "ההוא יומא"! עוד דף גמרא, ועוד דף, עוד הלכה, ועוד הלכה, זה כל הסוד! אי לאו ההוא יומא כמה יוסף איכא בשוקא, הייתי נשאר אותו דבר, אבל בזכות אותו יום למדתי תורה ונתרוממתי.

לתגובות הערות והארות וכן לקבלת הגיליון במייל

ניתן לפנות לכתובת: peninim88@gmail.com

הפניינים מלוקטים ונערכים בשינויי עריכה וקיצור נדרשים